

§ 16 b, stk. 1

Miljøtilladelse

Kvægproduktion på Stursbøllevej 6, 6560 Sommersted.
Meddelt den 29. juli 2025.

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	41 29 47 95
Husdyrbrugets navn	Stursbølvej 6
Beliggenhedsadresse	Stursbølvej 6, 6560 Sommersted

Ansøger

Ansøger navn	Stursbøl ApS
Ansøger adresse	Stursbølvej 2
Ansøger telefon	28 99 66 93
Ansøger e-mail	ko@stursbol.dk

Konsulent

Konsulent CVR-nummer	21 11 15 11
Konsulent virksomhedsnavn	Spiras
Konsulent navn	Ulla Refshammer Pallesen
Konsulent adresse	Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding
Konsulent telefon	61 55 82 62
Konsulent e-mail	upa@spiras.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9049427
CHR-numre	52337
Matrikel nummer	2 og 70, Stursbøl, Oksenvad
	60, 71, 72, 73 og 74 - Stursbøl, Oksenvad
Evt. øvrige matrikler	173 – Mojbøl, Ø. Lindet
	83 - Ø. Lindet Ejerslav, Ø. Lindet

Myndighed

Navn	Haderslev Kommune, Miljø, Landbrugsgruppen
Adresse	Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev
Sagsbehandler	Cecilie Gammeltoft Nielsen
Telefon	20 32 43 66
E-mail	cegn@haderslev.dk
Kvalitetssikring	Astrid Kjærulff Jepsen

Tilladelse

Ansøgning indsendt	17. februar 2025
Godkendelsestype	§ 16 b, stk. 1, ammoniakemission på 2.582 kg NH ₃ -N/år
Visiteret fuldt oplyst	18. marts 2025
Meddelt	29. juli 2025
Husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 248286, version 2
Acadre nr.	25/4209

Indholdsfortegnelse

Registreringsblad	2
A. Afgørelse	4
Baggrund for afgørelse om miljøtilladelse	4
Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse	5
B. Vilkår for husdyrbruget	6
C. Miljøteknisk beskrivelse	11
Generelt	11
Indretning og drift	11
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	12
Husdyrbrugets beliggenhed	13
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	14
Naturvurdering	17
Lugtgener	20
Støjkluder og rystelser	22
Støvgener	22
Lysgener	22
Skadedyr	23
Transport, til- og frakørsler	23
Olie, kemikalier og affald	23
Spilde- og overfladevand	24
Energier og vandforbrug	24
BAT Ammoniakemission	25
Egenkontrol	26
Risikoforhold	26
Ophør	26
D. Offentlighed og klagevejledning	27
Høring af naboer og parter om udkast til miljøtilladelse	27
Annoncering af afgørelse	27
Klagevejledning	28
Bilag 1: Situationsplan og afløbsplan	29
Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer	30
Bilag 3: Ansøgers miljøteknisk beskrivelse	31

A. Afgørelse

Haderslev Kommune har den 17. februar 2025 modtaget ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget på Stursbølvej 6, 6560 Sommersted, omhandlende følgende:

- Overgang til stipladsmodel
- Retlig lovliggørelse af bygnings- og produktionsareal i Stald BBR 7
- Ændring af staldsystemet i Stald BBR 7
- Etablering af teltoverdækning på gyllebeholderen Stor gyllebeholder

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse efter § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven¹ til ændring af kvægproduktion med de stillede vilkår i Afsnit B. Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 248286, version nr. 2. på Husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres uden kommunens forudgående tilladelse. Haderslev Kommune er tilladelses- og tilsynsmyndighed. Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport. Ansøger har indsendt en miljøteknisk redegørelse.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget, det vil sige både de eksisterende og nye anlæg. Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag, som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på husdyrbruget forudsættes kendt og skal følges.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Haderslev Kommune.

Baggrund for afgørelse om miljøtilladelse

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold (husdyrvejledningen).

Husdyrbruget har et produktionsareal, der er større end 100 m² og en ammoniakemission på 2.582 kg NH₃-N/år, og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Husdyrbruget drives i sammendrift med ansøgers andet husdyrbrug på Stursbølvej 2, og disse to husdyrbrug vurderes derfor at være driftsmæssigt forbundet.

Haderslev Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen på Husdyrgodkendelse.dk og kommunens registreringer. Kommunen har vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen ses i Afsnit C og ligger til grund for de vilkår, der er angivet i Afsnit B. Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på husdyrbruget og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen og benytte flexgrupper, betyder, at det er valgfrit, hvor mange dyr, der produceres, og til hvilken vægt de produceres, så længe produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne. Flexibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt og producere det antal kvæg, som anlægget giver mulighed for. Haderslev Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at ændre produktionsarealerne i eksisterende stalde, samt overgangen til stipladsmodellen er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift. Ændringerne vil betyde, at staldanlægget kan udnyttes fuldt ud, og der kan opnås en optimal produktion indenfor de eksisterende rammer.

¹ Husdyrbrugloven – Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. Lovbekendtgørelse nr. 520 af den 1. maj 2019.

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024.

I forbindelse med salg af Stursbølvej 6 er man blevet opmærksom på, at arealerne for stalden Stald BBR 7 ikke stemmer overens med den byggetilladelse, der blev givet i 2001. De tilladte mål var ca. 27,7 m x 54,6 m, hvilket svarer til 1.512 m², men der blev bygget en større stald på ca. 31,7 m bred og 68,4 m lang. Ændringen skyldes, at to udvendige foderborde på hver 5,2 m i stedet blev inddraget i bygningen, mens selve staldens bygningen blev smallere og længere.

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.
- Husdyrbruget, med de stillede vilkår, kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt.

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift jævnfør husdyrbruglovens § 40, stk. 1, jævnfør dog stk. 2. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses, da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 29. juli 2033.

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes. Konkrete bestemmelser i lovgivning og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen. Når denne miljøtilladelse bliver taget i brug, er det de nedenstående vilkår, der gælder for husdyrbruget.

Generelt

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra Husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 248286, version 2, og med de ændringer og vilkår, der fremgår af denne miljøtilladelse.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på husdyrbruget, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være den driftsansvarlige bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift – Produktionsareal og staldsystem

- 3) Husdyrbrugets produktionsanlæg skal være og drives i overensstemmelse med Tabel 1 og Tabel 2, og være placeret som vist på Bilag 1: Situationsplan.

Tabel 1 Stalde og produktionsarealer på husdyrbruget ved ansøgt drift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%)*
Stald BBR 7	2.144	Alle kvæg; Dybstrøelse	21	56,3
		Nyt og eksisterende staldafsnit Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1185	
Stald BBR 4	491	Alle kvæg; dybstrøelse.	220	64,2
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).	95	
Gl. stald BBR 2	572	Alle kvæg; sengestald med fast gulv	371	64,9
Hestebokse i foderlade	496	Heste. Dybstrøelse	40	8,1
Sum	3.703		1.932	

Tabel 2 Flexgrupper.

Flexgruppe	Dyretype og staldsystem
Alle kvæg; Dybstrøelse	• Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse • Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse • Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	• Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) • Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Alle kvæg; sengestald med fast gulv	• Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv • Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv

Indretning og drift - Anlæg til gødning

- 4) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med Tabel 3 og placeret som vist på Bilag 1: Situationsplan.

Tabel 3 Gødningsopbevaringsanlæg ved ansøgt drift.

Navn	Lagertype	Areal (m ²)	Dimension (m ³)	Yderligere oplysninger
Stor gyllebeholder	Flydende	500	2.000	Fast overdækning med 50 % NH ₃ effekt.
Lille gyllebeholder	Flydende	146	600	
Møddingsplads	Fast	275	-	Gødningsandel: 250 m ² Gødningstype: Kvæg, hest, får og geder

- 5) Husdyrbruget skal etablere fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på Stor gyllebeholder. Da dette er en miljøtilladelse, som er et grundlag for, at husdyrbruget kan overholde gældende miljøkrav, må resten af denne miljøtilladelse ikke tages brug, før dette vilkår er opfyldt
- 6) Sugestudser i teltoverdækninger, skal være etableret med dykket indløb eller klap således, at overdækningerne er tætte.
- 7) Åbning af tellugerne på Stor gyllebeholder må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning, udbringning af gylle eller tilførsel af gylle.
- 8) Skader på teltoverdækningen skal reparerer senest en uge efter skadens opståen.
- 9) Såfremt en skade ikke kan reparerer indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation senest to hverdage efter skadens opståen og noteres i logbogen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 10) Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret sugekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på støbt plads med afløb til beholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
- 11) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

Beliggenhed og landskab

- 12) Stald BBR 7 skal være etableret med en længde på 69 m. Bredde på 32 m. Stalden skal være med naturlig ventilation, kiphøjde skal max være 10,5 m og taghældning skal være 20 grader. Stald BBR 7 skal være placeret som vist i Bilag 1.
- 13) Stald BBR 7 skal være opført med røde murstensgavle, mørkegrå gavltrekanter, samt grå gardiner.

Lugtgener

- 14) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støjgener

- 15) Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdierne i Tabel 4. Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Tabel 4 Vejledende Støjgrænser fra i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser dB(A)			Reference tidsrum (Midlingstid)
	Det åbne land	Byzone	Samlet bebyggelse	
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Vilkåret gælder for al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af overnævnte støjgrænser.

- 16) Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at vilkårets fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret én gang årligt.

Målingerne / beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj" og skal udføres af en person eller et firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, som er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støvgener

- 17) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.
- 18) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Lysgener

- 19) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

- 20) Udendørs belysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time efter endt aktivitet på pladsen.
- 21) Der skal være natsænkning på belysningen i stalden i den periode, hvor der ikke er aktivitet.

Skadedyr

- 22) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, mv. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand mv. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- 23) Der skal overalt på husdyrbruget udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Olie, kemikalier og affald

- 24) Olie, diesel og kemikalier skal opbevares i overjordiske beholdere på fast og tæt bund uden afløb og uden risiko for afstrømning til terræn.
- 25) Tankning af brændstof skal ske under opsyn.

Spilde- og overfladevand

- 26) Fra befæstede arealer må der ikke ske overfladeafstrømning af urent vand til det omgivende terræn.
- 27) Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.
- 28) Tagbrønde og -nedløb skal sikres på en sådan måde, at der ikke kan indsive forurenende stoffer.
- 29) Dræn og riste, der ligger nærmere end 15 meter fra opbevaringsanlæg for husdyrgødning, og lign. herunder staldanlæg, skal ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning eller sløjfes/omlægges.

Egenkontrol

- 30) Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 31) Som led i at dokumentere egenkontrollen på bedriften skal følgende dokumentation opbevares i fem år og forevises Haderslev Kommune på forlangende:
- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
  - Ressourceforbrug for vand og energi én gang årligt.
  - Opgørelse af produktionsareal i stalde på skitser eller tegninger.
  - Kvitteringer, eller anden dokumentation, for flue- og rottebekæmpelse.

Risikoforhold

- 32) Der skal altid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum én gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Medarbejderne skal være bekendt med beredskabsplanen.

- 33) Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder, og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

Ophør

- 34) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 35) Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, døde dyr, spildevand, foder mv. Alt bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

C. Miljøteknisk beskrivelse

Haderslev Kommunes vurderinger foretages på grundlag af ansøgersøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger samt Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Generelt

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 1. Indledning.

For at sikre, at husdyrbrugets miljøpåvirkning ikke overstiger det vurderede, stilles der vilkår om, at projektet skal gennemføres som beskrevet i søgningsmaterialet fra Husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 248286 version 2, samt med de ændringer og vilkår, som fremgår af miljøtilladelsen.

Da den driftsansvarlig for husdyrbruget er ansvarlig for at overholde vilkårene i denne miljøtilladelse, stilles der vilkår om, at den driftsansvarlige er bekendt med denne miljøtilladelses indhold. For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der også vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på husdyrbruget, og at relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Husdyrbruget har været drevet økologisk, men vil fremadrettet blive drevet som konventionel kvægproduktion.

Indretning og drift

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.1.1 Produktionsarealer.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stalde samt opbevaringslagre til husdyrgødning. Ændringerne på husdyrbruget omfatter omlægning af Stald BBR 7's produktionsarealer fra dybstrøelse til arealer med spalter og sengebåse, hvilket kræver en forlængelse af gyllekanalerne. Der forbliver dog et mindre areal med dybstrøelse i omtalte stald. Med det ansøgte vil der ikke længere blive malket på husdyrbruget, da det fremadrettet skal fungere som kviehotel. Dette medfører, at kalvehytterne bliver fjernet, og at malkerobotterne tages ud af Stald BBR 7. Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af Bilag 1: Situationsplan. Der vil fremover være følgende anlæg og produktionsarealer på husdyrbruget:

Tilladte produktionsarealer og staldsystemer

- 241 m² produktionsareal med Dybstrøelse. Dyretype: Alle kvæg.
- 1.185 m² produktionsareal med Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Dyretype: Alle kvæg.
- 95 m² produktionsareal med Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Dyretype: Malkekøer, kvier og stude.
- 371 m² produktionsareal med Sengestald med fast gulv. Dyretype: Alle kvæg.
- 40 m² produktionsareal med Dybstrøelse. Dyretype: Hest.

Det samlede godkendte produktionsareal, som udgør 1.932 m² på husdyrbruget, kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for dyrevelfærdsreglernes grænser. Produktionsarealet for hver stald samt dyre- og produktionstyper omfattet af flexgrupperne kan ses i Tabel 1 og Tabel 2.

Anlæg til gødning

- To gyllebeholdere på en sammenlagt opbevaringskapacitet på 2.600 m³
- Møddingsplads 275 m²
  - Gødningsandel: 250 m²

Andre anlæg

- Maskinhus
- Foderlade
- Fodersilo

- 3 Ensilagepladser
- Gammel ajlebeholder (ikke længere i brug)
- Fortank

Gyllebeholderen Lille gyllebeholder ligger inden for 100 meter fra Jels Å og er udstyret med en tryksensor med tilhørende alarm. Ifølge § 20 punkt 3 i husdyrgødningsbekendtgørelsen³ er der derfor krav om alarmsystem, som herved bliver overholdt.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte miljøteknologi. Kommunen stiller derfor vilkår om, at dyretyper, staldsystemer samt placering og størrelse af det nye staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt. Dette skal sikre, at miljøpåvirkningerne fra husdyrbruget fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

På husdyrbrugets gyllebeholder Stor gyllebeholder skal der etableres fast overdækning i form af telt med indvendigt skørt. Overdækning er med til at sikre miljøet ved at reducere ammoniakemission med 50 % fra anlægget. For at emissionsreduktionen er optimal, skal teltdugen være intakt og lukket. Derfor stilles der vilkår om, at åbning af teltdugen kun må ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og at eventuelle skader skal repareres hurtigt.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

Ifølge § 10, stk. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders tilførsel normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10, stk. 4 kan kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet opfyldes med skriftlige aftaler om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 b miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens nødvendige opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Det er oplyst, at husdyrbrugets gødning levers til biogas, og at der vil blive modtaget samme mængde N som leveret. I forbindelse med kommunens periodiske tilsyn vil forholdet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet blive kontrolleret i henhold til gældende regler.

Det forventes at husdyrbruget årligt vil producere ca. 1.596 m³ gylle og 97 tons dybstrøelse (vil blive returneret som flydende, svarende til 195 m³).

Vand fra befæstede arealer, møddingspladser og eventuel vaskeplads skal ledes til gødningsopbevaringsanlæg, forventes at udgøre ca. 1.551 m³ pr. år.

Samlet set forventes husdyrbruget at have behov for at opbevare ca. 3.142 m³ gylle og vand i gødningsopbevaringsanlæg pr. år.

På ejendommen udgør opbevaringskapacitet 2.600 m³ af to gyllebeholdere. Da møddingspladsen fremadrettet kun vil blive benyttet i et begrænset omfang, er denne ikke medregnet i opbevaringskapaciteten, da dybstrøelsen skal leveres til biogas. Denne kapacitet suppleres af ansøgers egne gyllebeholdere på andre ejendomme samt lejede gyllebeholdere. Ansøger har redegjort for en opbevaringskapacitet svarende til ca. 10 måneders produktion. Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om opbevaringskapacitet er dermed overholdt.

---

³ Husdyrgødningsbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning. Bekendtgørelse nr. 2243 af den 29. november 2021.

Når gylle håndteres og flyttes fra fx opbevaringsanlæg til gyllevogn, opstår en risiko for spild og derved for forurening af omgivelserne. For at minimere risikoen for forurening stilles der vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Ligeledes stilles der vilkår om, at påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran. Spild skal fjernes hurtigst muligt og senest når dagens aktivitet om beholderen er afsluttet.

Husdyrbrugets beliggenhed

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.4.4 Afstandskrav og 2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed.

De fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening. Afstandskravene i henhold til §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven måles til kanten af de pågældende anlæg.

Det er relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8, da der er ansøgt om en retlig lovgivgørelse af bygnings- og produktionsarealerne på en etableret stald, som på trods af at stalden er etableret, stadig skal overholde de gældende afstandskrav.

De ansøgte nyetableringer og ændringer på husdyrbruget overholder de lovbestemte afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6-8, se Tabel 5.

Tabel 5 Oversigt over afstande fra anlæg på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav jævnfør husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Husdyr- brugloven	Afstandskrav til	Afstandskrav (m)	Afstand (m)	Bemærkninger om anlæg
§ 6	Byzone eller sommerhusområde (eksisterende eller fremtidigt)	50	2.300	Ø. Lindet
§ 6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv (landzone der i lokalplan er udlagt til)	50	7.020	14-2 Sommersted
§ 6	Nabobeboelse	50	200	Slevadvej 7
§ 7	Kategori 1 natur	10	12.500	Surt overdrev
§ 7	Kategori 2 natur	10	5.945	Overdrev
§ 8	Vandforsyningsanlæg (ikke almen vandforsyning)	25	53	DGU nr. 142.551
§ 8	Vandforsyningsanlæg (almen vandforsyning)	50	3.000	DGU nr. 141.392
§ 8	Vandløb, dræn og søer > 100 m ²	15/100*	115	Jels Å
§ 8	Offentlig vej, privat fællesvej	15	19	Stursbølvej
§ 8	Levnedsmiddelvirksomhed	25	180	CAFE ELLEGAARD Slevadvej 7
§ 8	Beboelse på samme ejendom	15	50	
§ 8	Naboskel	30	163	

* Ved etablering af anlæg til flydende husdyrgødning skal der være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m².

De fastsatte afstandskrav i § 6 er mindst 50 m til byzone, område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. samt til nabobeboelse. De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt.

De fastsatte afstandskrav i § 7 er mindst 10 m til bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der benævnes som Kategori 1 natur og Kategori 2 natur. De generelle afstandskrav i § 7 er overholdt.

Der er fastsat afstandskrav i § 8 for vandforsyning (boring), vandløb, dræn, sø (100 m²), vej, levnedsmiddel-virkomhed, beboelse på samme ejendom og naboskel. De generelle afstandskrav i § 8 er overholdt.

Fredninger, beskyttelseslinjer mv.

Det vurderes, at det ansøgte ikke ligger inden for fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller inden for beskyttede sten- og jorddiger (naturbeskyttelseslovens⁴ §§ 16-19 og museumslovens⁵ §§ 29 a og 29 e).

Alle staldanlæg ligger inden for skovbeskyttelseslinje. Da det ansøgte vurderes at være en erhvervsmæssig nødvendighed for den landbrugsmæssige drift, falder driftsanlæggene ind under undtagelsesbestemmelsen i § 17, stk. 4, nr. 2 i naturbeskyttelsesloven, og kræver derfor ikke dispensation.

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4), 2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4) og 2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet.

Det ansøgte projekt omfatter retlig lovliggørelse af bygnings- og produktionsarealerne i Stald BBR 7 samt teltoverdækning på husdyrbrugets store gyllebeholder.

Stald BBR 7 er på 2.144 m² med et produktionsareal på 1.206 m². Bredden og længden af bygningen er 32 m og 68 m. Kiphøjde er 10,43 m, og taghældning er 20 grader. Stalden er opført med røde murstensgavle, mørkegrå gavltrekanter, hvide vindues- og dørrammer samt grå gardiner.

Husdyrbrugets eksisterende gyllebeholder på 2.000 m³ med et overfladeareal på 500 m² skal have teltoverdækning, og der etableres en grå teltdug. Med teltoverdækningen vil gyllebeholderen få en højde på maks. 7 m.

For at fastholde ansøger på det vurderede grundlag, stilles der vilkår til placering, dimensioner, byggematerialer og farvevalg af hensyn til de landskabelige værdier.

Området

Husdyrbruget ligger i landzone omkring Oksenvad-Mølby, placeret ca. 4,3 km vest for byen Mølby. I kommunens landskabskarakteranalyse ligger husdyrbruget i karakterområdet K9 Lerte Landbrugsflade. Landskabets bærende karaktertræk er et forholdsvis fladt terræn, som gennemskæres af markante ådale og kendetegnes af dyrkede marker mellem levende hegn og store skovområder. Mod syd omkring Oksenvad-Mølby og Stursbøl Plantage findes et kontrasterende område, hvor landskabet er mere varieret på grund af dalstrøgene med Nørre Å og tilhørende naturtyper. Bebyggelsen karakterises ved overvejende at bestå af velbevarede, større gårde, som dels ligger langs vejene, og dels samlet i mindre landsbyer. Landskabet opleves forholdsvis komplekst, og er til dels præget af tekniske anlæg i form af vindmøller, jernbane og højspændingsledninger.

Kommuneplanen

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til kommuneplanens landskabelige udpegninger fremgår af

⁴ Naturbeskyttelsesloven - Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse. Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024

⁵ Museumsloven - Bekendtgørelse af museumsloven. Lovbekendtgørelse nr. 358 af den 8. april 2014

Tabel 6.

Tabel 6 Landskabelige udpegninger

Kommuneplan	Udpegning	Uddrag af retningslinje	Anlæg inden for udpegning
3.1.1	Særligt værdifulde landbrugsområder	Landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt	Ja, alle anlæg
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som forhindrer genskabelse af det naturlige vandstands niveau.	Nej
3.4.1	Naturområder, herunder særligt værdifulde	Hvis der undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, der forringer et naturområde, stilles krav om udlægning af nye områder.	Nej
3.4.2	Økologiske forbindelser, herunder potentielle	Etablering af nye større anlæg, må ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.	Stald BBR 4, Gl. stald BBR 2, Hestebokse i foderladen og Lille gyllebeholder
3.4.3	Internationale naturbeskyttelsesområder (NATURA2000)	Skal friholdes for aktiviteter og anlæg, der kan forringe naturtyper og levesteder.	Nej
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, Hvor det tillades, skal placering og udformning tilpasses til landskabet.	Ja, alle anlæg
3.5.2	Større sammenhængende landskaber	Friholdes for byggeri, der slører de visuelle og landskabelige sammenhænge. Placering og udformning skal tilpasses til landskabet.	Ja, alle anlæg
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Bebyggelse må ikke sløre eller ødelægge landskabstrækkene, deres overgange og sammenhæng.	Ja, alle anlæg
3.5.4	Kystnærhedszonen	Funktionelt begrundet byggeri skal placeres bag ved eksisterende byggeri eller placeres på de påvirker kystlandskabet mindst mulig.	Nej

Alle husdyrbrugets anlæg er beliggende indenfor fire udpegninger:

- Særligt værdifulde landbrugsområder
- Bevaringsværdige landskaber
- Større sammenhængende landskaber
- Værdifulde geologiske beskyttelsesområder

Retningslinjerne for de relevante udpegninger er:

Særligt værdifulde landbrugsområder

- I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Bevaringsværdige landskaber

- De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.
- Hvor byggeri og anlæg tillades, skal det ske ved, at placering, skala, orientering, farvevalg og arkitektur tilpasses det konkrete landskab. Hermed sikres, at landskabets karakter, herunder de geologiske, kulturhistoriske, oplevelsesmæssige værdier ikke forringes.
- Ændringer i beplantning, terræn og arealanvendelse inden for bevaringsværdige landskaber skal så vidt muligt tilpasses landskabets karakter.
- Større byggerier og anlæg uden for de bevaringsværdige landskaber må ikke forringe de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de bevaringsværdige landskaber.

Større sammenhængende landskaber

- De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, som slører de visuelle og landskabelige sammenhænge, påvirker landskabernes uforstyrrede karakter, og som har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne.
- Inden for de større sammenhængende landskaber tillades større byggerier og større tekniske anlæg kun, hvis de ved placering og udformning kan indpasses i landskabet, så de ovenstående hensyn varetages.

Værdifulde geologiske beskyttelsesområder

- I de særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder må landskabstrækkene og deres indbyrdes overgange og sammenhæng ikke sløres eller ødelægges af gravning, terrænopfyldning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller kystsikring. Ved meddelelse af råstof tilladelse og godkendelse af indvindings- og efterbehandlingsplan skal det vurderes, om der er behov og mulighed for at bevare et eller flere geologiske profiler i råstofgraven.

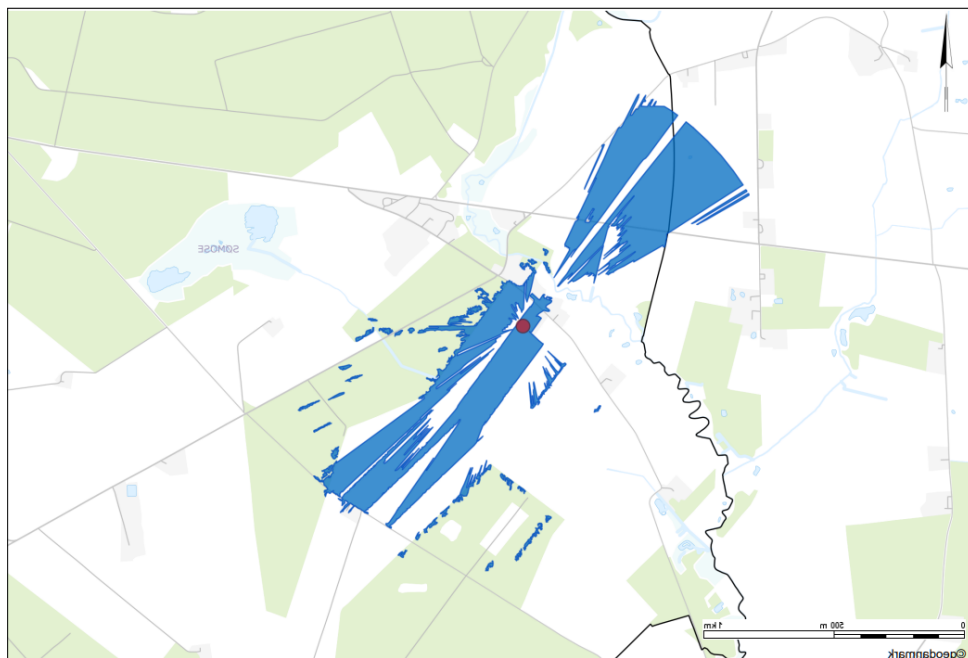
Det vurderes, at det ansøgte er i overensstemmelse med ovenstående retningslinjer. Da der ikke bygges nye bygninger eller etableres nye anlæg, vil der ikke ske ændringer af husdyrbrugets påvirkning af det omkringliggende landskab.

Husdyrbruget nordlige anlæg ligger delvist inden for et område, som er udpeget til potentiel økologiske forbindelser. Haderslev Kommune vurderer, at da der ikke sker ændringer/udvidelser i omtalte stalde, er udpegningen uden betydning for det ansøgte.

Synlighed og alternativ placering *(relevant ved nye bygninger)*

Da der er ansøgt om en retlig lovliggørelse af eksisterende staldanlæg, er der ikke vurderet på synligheden af staldbygningerne. Det samme er gældende for alternative placeringer heraf. Teltoverdækning, som etableres på gyllebeholderen Stor gyllebeholder, ligger i nærheden af en eksisterende stald Stald BBR 7. Det vurderes derfor, at teltoverdækningen af gyllebeholderen på 2.000 m³ ikke vil skille sig særligt ud, da den ligger i forbindelse med bygningsmassen. Synligheden af teltoverdækningen kan ses på Figur 1.

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbrugets synlighed ikke at blive oplevet væsentligt anderledes end hidtil.

Figur 1 Synlighedsberegning for teltoverdækning. Elementenhøjde: 7,0 m. Betragterhøjde: 1,5 m, Radius: 1.000 m

Der er ikke beregnet på alternative teknologier, da BAT-kravet kan overholdes ved at etablere teltoverdækning.

Haderslev Kommune vurderer, at de ændringer som foretages i de eksisterende stalde, samt etableringen af teltoverdækningen ikke vil påvirke landskabet og husdyrbrugets synlighed.

Naturvurdering

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)

Haderslev Kommune skal foretage vurdering af husdyrbrugets påvirkning af omkringliggende natur. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stalde og gødningslagre. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden, og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige kvælstoffølsomme naturtyper, benævnt kategori 1, 2 og 3 naturområder. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Herudover ses der på beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven samt Natura 2000-områder og bilag IV-arter jævnfør habitatbekendtgørelsen⁶.

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter beskyttelsesniveauer for en række kvælstoffølsomme naturtyper.

Haderslev Kommune har vurderet disse naturområder i nærheden af husdyrbruget, hvilket fremgår af Tabel 7 og Figur 2.

⁶ Habitatbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Bekendtgørelse. nr. 1098 af den 21. august 2023.

Tabel 7 Ammoniakdeposition til kategoriseret naturområder i nærheden af husdyrbruget.

Kategori 1-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
SB Kategori 1 natur	S	12.470	0,0	0,0	0,0	Surt overdrev, sydøst for husdyrbruget
Kategori 2-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Kategori 2 overdrev	Mk	5.913	0,0	0,0	0,0	Overdrev, nordøst for husdyrbruget
Kategori 3-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Mose mode øst/kategori 3 skov	S	566	0,5	0,0	0,0	Mose, øst for husdyrbruget
Kategori 3 skov mod nord	3,6	84	3,6	-0,2	-0,2	Naturligt tilgroet lysåbent areal, nord for husdyrbruget
Sømose	S	915	0,3	0,0	0,0	Mose, øst for husdyrbruget
Mose mod nord	S	856	0,1	0,0	0,0	Mose, nord for husdyrbruget
Mose mod sydvest	S	960	0,1	0,0	0,0	Mose, syd for husdyrbruget
SB Skov – Naturmæssig værdifuld	Bn	906	0,0	0,0	0,0	Naturligt tilgroet lysåbent areal, sydvest for husdyrbruget

Kategori 1-natur

Det ses af Tabel 7, at det nærmeste kategori 1-naturområde er et surt overdrev, som findes ca. 12,5 km sydøst for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra husdyrbruget på Stursbølvej 6. Det vurderes på denne baggrund, at overdrevet ikke vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte.

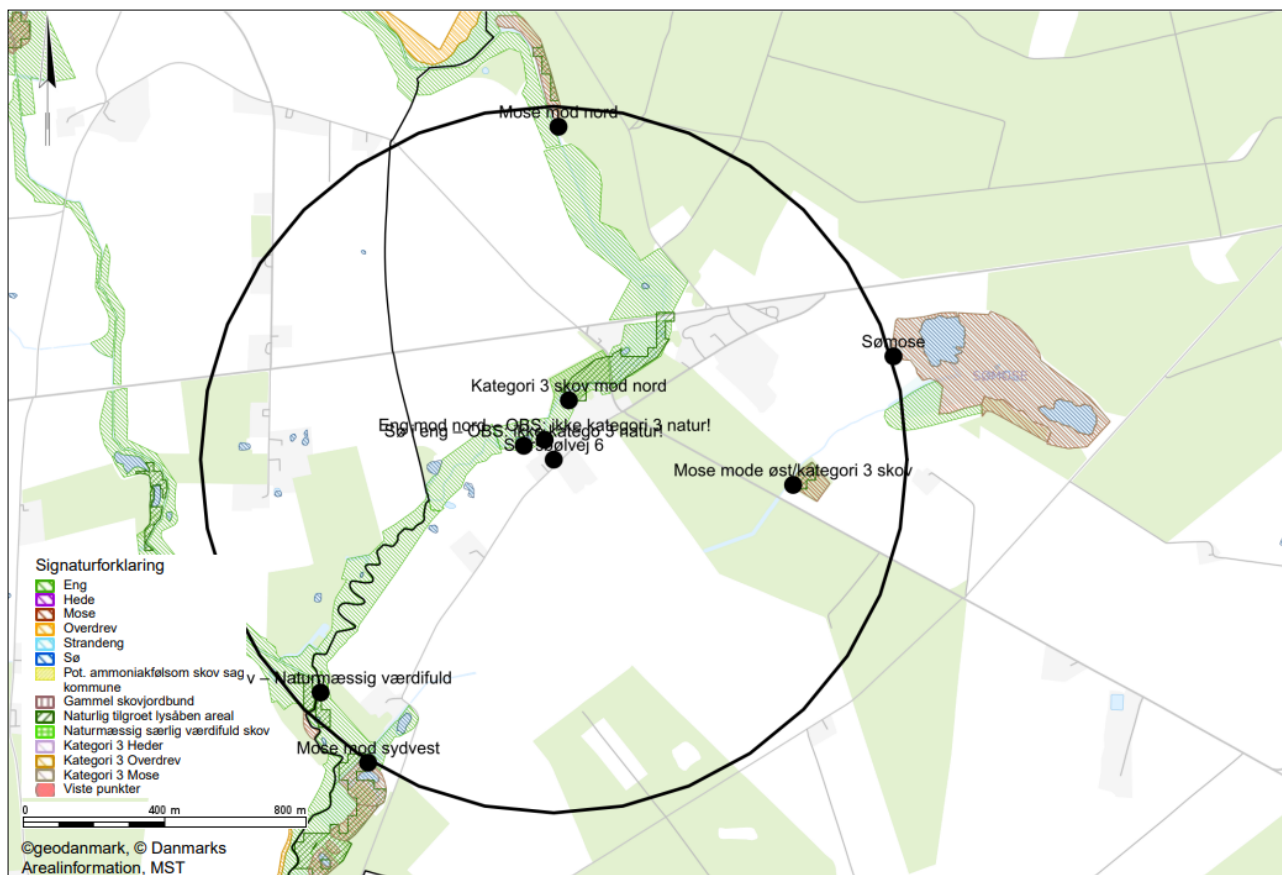
Kategori 2-natur

Det nærmeste kategori 2-naturområde er en overdrev, som er beliggende ca. 5,9 km nordøst for husdyrbruget, se Tabel 7. Overdrevet modtager inden ammoniakdeposition fra husdyrbruget. Det vurderes på denne baggrund, at overdrevet ikke vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte.

Kategori 3-natur

Et af de nærmeste kategori 3-naturområder er et naturligt tilgroet lysåbent areal ca. 0,8 km nord for husdyrbruget, se Tabel 7 og Figur 2. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget til naturområdet reduceres som følge af de ansøgte ændringer. Da naturområdet modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav om tilladt ammoniakdeposition overholdt. Det vurderes på den baggrund, at området tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

De resterende kategori 3-naturområder, som ligger nærmest husdyrbruget på Stursbølvej 6, er moser og skove, som ligger inden for en radius af ca. 0,1 km til 1 km fra husdyrbruget, se Tabel 7 og Figur 2. Naturområderne modtager alle 0,0 N/ha/år i merdeposition fra husdyrbruget som følge af de ansøgte ændringer. Da naturområderne modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav om tilladt ammoniakdeposition overholdt. Det vurderes på den baggrund, at områdernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Figur 2 Naturområder (kategori 3/§ 3) indenfor 1.000 m af husdyrbruget.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til enhver tid ejeren af arealet. Ifølge husdyrbrugloven skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer ved udarbejdelse af miljøtilladelser.

Tabel 8 Ammoniakdeposition til § 3 beskyttede og Natura 2000 områder i nærheden af husdyrbruget.

§ 3 beskyttet natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Eng mod nord – OBS: ikke kategori 3 natur!	Bn	18	8,1	-0,4	-0,4	Eng, nordvest for husdyrbruget
Sø i eng – OBS: ikke kategori 3 natur!	V	41	4,9	-0,2	-0,2	Sø, nordvest for husdyrbruget

De nærmeste og mest påvirkede § 3 beskyttede naturområder er en sø og en eng, som modtager hhv. -0,2 og -0,4 kg N/ha/år i merdeposition som følge af det ansøgte, se Figur 2 og Tabel 8. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget til § 3 områderne reduceres som følge af de ansøgte ændringer.

Ifølge DMU-notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en merdeposition af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Tilstanden af den § 3 beskyttede sø og eng vurderes derfor ikke at ændres som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget.

De resterende § 3 beskyttede naturområder nær husdyrbruget modtager lavere eller ingen merdeposition fra husdyrbruget som følge af det ansøgte.

Det vurderes på den baggrund, at § 3 naturområdernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af den ansøgte udvidelse på Stursbølvej 6.

Der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen §§ 6 og 10 er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøtilladelse efter husdyrbrugloven.

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 92, som omfatter habitatområdet nr. 81 Pamhule skov og Stevning Dam og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Den nærmeste del af området ligger ca. 12,3 km sydøst for anlægget. Grundet afstanden fra husdyrbruget og beregninger, der viser, at totaldepositionen ved det nærmeste beskyttede naturområde i Natura 2000-området er 0,0 kg N/ha/år, vurderes det, at Natura 2000-området ikke ændrer tilstand i negativ retning på baggrund af det ansøgte.

Inden for en radius af 1.000 m fra husdyrbruget er der ikke registreret bilag IV-arter. Tilstanden af søer og naturområder inden for samme radius forventes jf. ovenstående vurderinger ikke ændre sig som følge af den ansøgte udvidelse.

Derfor vurderer Haderslev Kommune, at ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke vil beskadige de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugtgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.6 Lugtemission (B6, B4).

Ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk har beregnet en teoretisk lugtgeneafstand for de tre beboelsestyper: enkelt beboelse, samlet bebyggelse i landzone samt byzone. Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra husdyrbrugets lugtcentrum til de tre

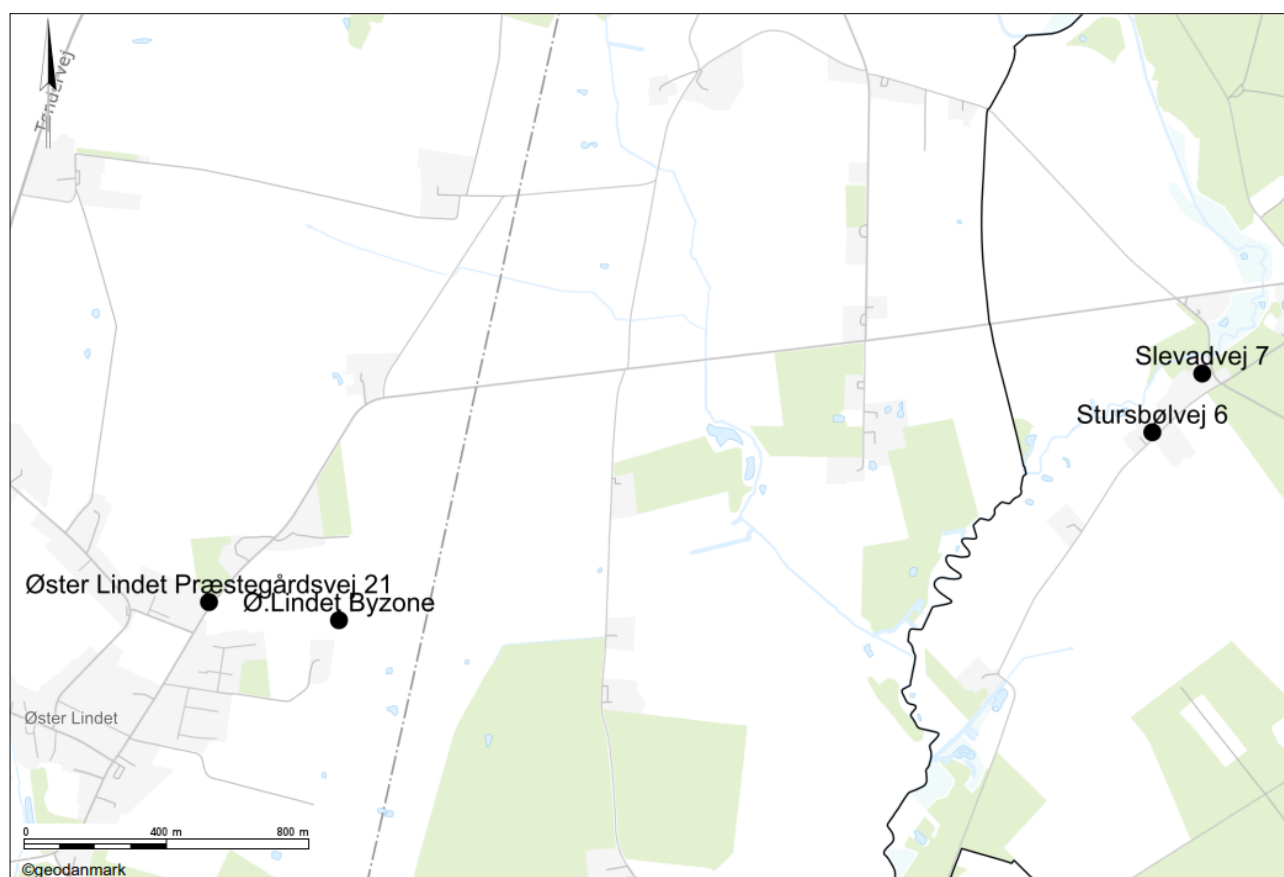
beboelsestyper, for at lugtgenekriteriet ikke overskrides. Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Haderslev Kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper i Husdyrgodkendelse.dk er korrekt udvalgt. De beregnede gener af lugt for de tre beboelsestyper fremgår af Tabel 9 og Figur 3.

Lugten fra staldene er beregnet til i alt 24.872 OU/s. Konsekvensafstanden er beregnet til 292 m ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse, hvilke naboer der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

Tabel 9 Afstand og lugtgeneafstand til nærmeste enkelt beboelse, samlet bebyggelse og fremtidig byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Slevadvej 7 Enkelt beboelse	0	FMK	76,6	228,3	Ja
Øster Lindet Præstegårdsvej 21 Samlet bebyggelse	0	NY	157,5	2.707	Ja
Fremtidig byzone Ø.Lindet Byzone	0	FMK	242,2	2.352,9	Ja

Figur 3 Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabo i enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og fremtidig byzone.

Nærmeste nabo uden landbrugsdrift er adressen Slevadvej 7. Nærmeste samlet bebyggelse er Øster Lindet Præstegårdsvej 21 ved landsbyen Øster Lindet. Nærmeste byzone er en fremtidig byzone ved Ø.Lindet. Der er ikke kumulation med andre landbrug.

Afskæringskriteriet for lugt til beboelsestyperne enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der er ikke anvendt teknologi til at reducere lugt fra husdyrbruget.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår om, at bedriften skal drives og rengøres således, at lugtgener begrænses, herunder at staldanlæg skal rengøres minimum én gang årligt.

Støjklider og rystelser

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.7.1 Støj (B7) og 2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7).

Husdyrbrugets væsentligste støjklider vil være pumper, kompressorer, transport af dyr, levering af foder, blanding af foder og udfodring, interne og eksterne transportere samt afhentning af husdyrgødning, som primært forekommer i dagtimerne.

Haderslev Kommune vurderer sammenfattende, at støjen fra husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende eller overstige Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. De vejledende støjgrænser stilles som vilkår for at fastholde ansøger herpå. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at støjgrænserne ikke overholdes, kan denne påkræve dokumentation for, at grænserne overholdes, der stilles vilkår herom.

Gener i forbindelse med rystelser fra køretøjer og landbrugsmaskiner vurderes ikke at overstige, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Eventuelle gener herfra minimeres ved hensynsfuld kørsel.

Der stilles ingen skærpende vilkår om rystelser.

Støvgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.7.3 Støv (B7).

Husdyrbrugets væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være håndtering af hø og halm, indblæsning/håndtering af foder samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Håndtering af foder foregår bl.a. i foderladen, hvilket minimerer mængden af støv, som kan give gener for de omkringboende. For at begrænse støvgener ved indblæsning af foder i fodersiloerne stilles der vilkår om hensigtsmæssig indretning af disse. Siloerne kan fx udstyres med støvcykloner til at fange støvet.

Størstedelen af kørearealerne på husdyrbruget er grusbelagt og kan medvirke til eventuelle støvgener. Der henvises til god landmandspraksis, hvilket vil sige, at al transport på, til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Med de implementerede støvreducerende tiltag og fastsatte vilkår herom vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Lysgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.7.4 Lys (B7).

Den udvendige belysning er placeret ved nordgavlen af Stald BBR 7, og er styret af en lyssensor. Med den udvendige belysning er det kun nærområdet tæt på Stald BBR 7, som oplyses, og eventuelle lysgener vurderes derfor at være minimale. Lyset inde i staldene er almindelige lysstofrør, og i Stald BBR 7 er det styret med automatisk sensor og timestyring med begrænset natbelysning.

For at sikre omgivelserne mod aktuelle eller fremtidige lysgener fra husdyrbruget stilles der vilkår om, at lys fra husdyrbruget ikke må medføre væsentlige gener for omgivelserne. Særligt udendørs belysning er en potentiel gene for omgivelserne, og der stilles derfor vilkår om, at dette kun er tændt i det fornødne omfang.

Udendørs belysningen skal udstyres med sensorstyring, som sikrer, at belysning kun er tændt i op til 30 min. efter endt aktivitet på det belyste område.

Vinduer og de åbne sider i staldene udgør også potentielle kilder til lysgener. Belysning i staldene er nødvendig for arbejdsgang, dyrevelfærd og optimal produktion, men må kun være tændt i det fornødne omfang. For at minimere eventuelle lysgener fra staldbelysning dæmpes lyset om natten. Der stilles vilkår herom for at fastholde ansøger på dette.

Skadedyr

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.7.5 Skadedyr (B7).

Husdyrbruget skal bestræbe at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, foderopbevaring og overholdelse af retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, om at forebygge og bekæmpe forekomsten af fluer på husdyrbruget.

Konstateres der rotter på ejendommen, er der pligt til at anmelde det til kommunen eller til privat aktør, så bekæmpelse kan iværksættes hurtigst muligt.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Transport, til- og frakørsler

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit Transport (B7).

Haderslev Kommune vurderer, at antallet af tunge transportere til/fra husdyrbruget ikke vil stige som følge af de ansøgte ændringer. Der forligger ingen opgørelse for kørsel i forbindelse med den tidligere drift, da der ikke er kendskab hertil. Fremadrettet vil der på husdyrbruget ikke bliver afhentet mælk, da husdyrbruget med det ansøgte skal drives som kviehotel. Dog forventes der tung transport i forbindelsen med afhentning af gylle og dybstrøelse til biogasanlæg.

Med de ansøgte ændringer estimerer ansøger, at der årligt vil være maksimalt 579 tunge transportere til/fra husdyrbruget. Dette svarer til ca. 1,6 transportere om dagen.

Husdyrbrugets eksisterende til- og frakørselsforhold ændres ikke med det ansøgte, og adgangen til husdyrbruget er forsat fra Stursbølvej.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra transportere til og fra husdyrbruget, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde. Beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transportere ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Olie, kemikalier og affald

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8) og 2.8.1 Døde dyr (B8).

Affald beskrevet i Haderslev Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommunes Regulativ for erhvervsaffald, skal håndteres efter denne. Andet affald håndteres efter generelle regler i affaldsaktørbekendtgørelsen⁷ og affaldsbekendtgørelsen⁸.

⁷ Affaldsaktørbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om affaldsregulativer, - gebyrer og -aktører mv. Bekendtgørelse nr. 1743 af den 30. december 2024.

⁸ Affaldsbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om affald. Bekendtgørelse nr. 1749 af den 30. december 2024

Fast og flydende farligt affald skal opbevares i overensstemmelse med Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier. Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra også er beskrevet i denne forskrift.

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside.

Haderslev Kommune vurderer, at der ved opbevaring af råvarer, som fx olie, diesel og kemikalier skal stilles vilkår til opbevaring for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles derfor vilkår om at opbevaring af olie, diesel og kemikalier skal ske i overjordiske beholdere på fast plads uden afløb eller mulighed for afstrømning til terræn. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktfurening som følge af uheld under håndtering.

Der stilles vilkår om tankning af brændstof skal ske under opsyn. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Døde dyr bliver transporteret til ansøgers anden husdyrbrug på Stursbøllevej 2, og opbevares under en kadaverkappe og hævet over jorden ved at lægge dem på spalter, så lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

Spilde- og overfladevand

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.8.7 Spildevand og restvand (B8).

Afløbsplan fremgår af Bilag 1: Situationsplan.

For at beskytte det omkringliggende jord, grundvand og natur mod forurening med spildevand stilles der vilkår om, at der ikke må ske overfladeafstrømning med forurenende stoffer til det omgivende terræn fra befæstede arealer. Ligeledes stilles der vilkår om, at vask af maskiner mv., hvorfra der kan forekomme gødnings- og/eller sprøjterester, skal foregå på støbt plads og med bortledning af vaskevandet til gyllebeholder.

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at der ikke må ske overfladeafstrømning med forurenende stoffer til det omgivende terræn fra befæstede arealer af hensyn til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand.

Husdyrbrugets tagvand ledes til jord og herefter til dræn. Der stilles vilkår om sikring af tagbrønde og tætsluttende tagnedløb, så overfladeafstrømning med forurenende stoffer ikke ledes til grundvandet. Der stilles ligeledes vilkår om, at alle dræn og afløb inden for 15 m af gødningsopbevaringsanlæg og husdyranlæg skal ledes til opsamlings- eller opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning eller sløjfes.

Overfladevand fra møddingspladsen og staldanlæggene, og ensilagesaft fra husdyrbrugets ensilageopbevaringsanlæg ledes til eksisterende fortank og herefter til gyllebeholderen Lille gyllebeholder, se Bilag 1: Situationsplan. Husspildevandet afledes til septiktank og via dræn til vandløb.

BAT Ammoniakemission

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.12 BAT-Ammoniakemission.

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til bedste tilgængelige teknik (BAT) for den pågældende dyretype og staldsystem. Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jævnfør bekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift.

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet for ammoniak anvendes beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-kravet beregnes ud fra EU's BAT-konklusion fra 21. februar 2017, som det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, gødningsopbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte miljøteknologier. Med teltoverdækning af husdyrbrugets to ansøgte gyllebeholdere opnås en 50% ammoniakreduktion fra hver af disse. Husdyrbrugets samlede ammoniakemission beregnes derved til 2.582 kg NH₃-N/år, hvilket overholder BAT-kravet, se Tabel 10.

Tabel 10 Ammoniakemission fra staldafsnit, gødningsopbevaringsanlæg og totalt fra husdyrbruget.

	Stalde	Gødningslagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	2.291	348	2.640
Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	2.333	248	2.582
Forskel (kg NH ₃ -N/år)	-	-	58
Vejledende BAT overholdt?	-	-	Ja

Som det ses i Tabel 10, er den faktiske ammoniakemission på 2.582 kg NH₃-N/år, og idet det samlede BAT-krav på baggrund af maksimale grænseværdier er beregnet til 2.640 kg NH₃-N/år, er husdyrbrugets BAT i forhold til ammoniakemission overholdt. Der er desuden en ekstra reduktion på 58 kg NH₃-N/år, denne anses at være et frivilligt tiltag.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT end ammoniakemissionen. Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende BAT udover fastholdelse af det ansøgte.

Egenkontrol

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 2.11 Forslag til egenkontrol (B7).

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I tilladelse fastsættes derfor egenkontrollvilkår om, at der skal være dokumentation for:

- Skader og reparationer af teltdækning på gyllebeholdere.
- Ressourceforbrug for vand og energi én gang årligt.
- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
- Opgørelse af produktionsareal i stalde på skitser eller tegninger.
- Dokumentation for service af malkeanlæg og mælkekølingsanlæg.
- Flue- og rottebekæmpelse

Risikoforhold

For at forebygge uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne ved uheld stilles der vilkår om udarbejdelse og ajourføring af en beredskabsplan for husdyrbruget.

Haderslev Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse og regelmæssig opdatering af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Ophør

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 3, afsnit 4. Konklusion.

Haderslev Kommune stiller vilkår om oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig forsvarlig stand. For at kommunen kan kontrollere, at de nødvendige foranstaltninger tages ved ophør af husdyrbruget, stilles der vilkår om, at Haderslev kommune skal underrettes ved ophør af husdyrbruget.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil der efter Haderslev Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget, hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

D. Offentlighed og klagevejledning

Høring af naboer og parter om udkast til miljøtilladelse

Orientering om udkast til miljøtilladelse blev den 19. juni 2025 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor lugtkonsekvenszonen, samt til skønnede parter i sagen, ansøger selv og til andre berørte myndigheder med oplysning om en frist på 14 dage til at kommentere udkastet (jævnfør husdyrbruglovens § 56 og forvaltningslovens⁹ § 19).

Både ansøgningen og udkastet kunne ses på [Høringer og afgørelser | Haderslev Kommune](#) fra den 19. juni 2025 til den 3. juli 2025.

Kommunen modtog ingen høringssvar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen er meddelt den 29. juli 2025.

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på [DMA.mst.dk](#) den 29. juli 2025.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-post eller brev:

Stursbøl ApS, Stursbølvej 6.

Som e-mail med vedhæftet fil:

Ansøgers konsulent: Spiras, v/ Ulla Refshammer Pallesen. upa@spiras.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København. dnhaderslev-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden [dma.mst.dk](#):

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding. trvest@stps.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V. ae@ae.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. fbr@fbr.dk

Lokalafdeling Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, 6500 Vojens.

Bent.Karlsson1@outlook.dk

Lokalafdeling Danmarks Sportsfiskerforbund v/Morten Ringive. mri@fleggaard.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Sønderjylland v/Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev. haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Hvem kan klage - Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jævnfør husdyrbruglovens § 76. Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Hvor skal der klages - Der skal klages via den elektroniske klageportal, se vejledning på [Den elektroniske klageportal](#). Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Klagefrist - Klagefristen er fire uger fra den dag, miljøtilladelsen er meddelt, dermed frem til **den 26. august 2025**. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra

---

⁹ Forvaltningsloven – Bekendtgørelse af forvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014.

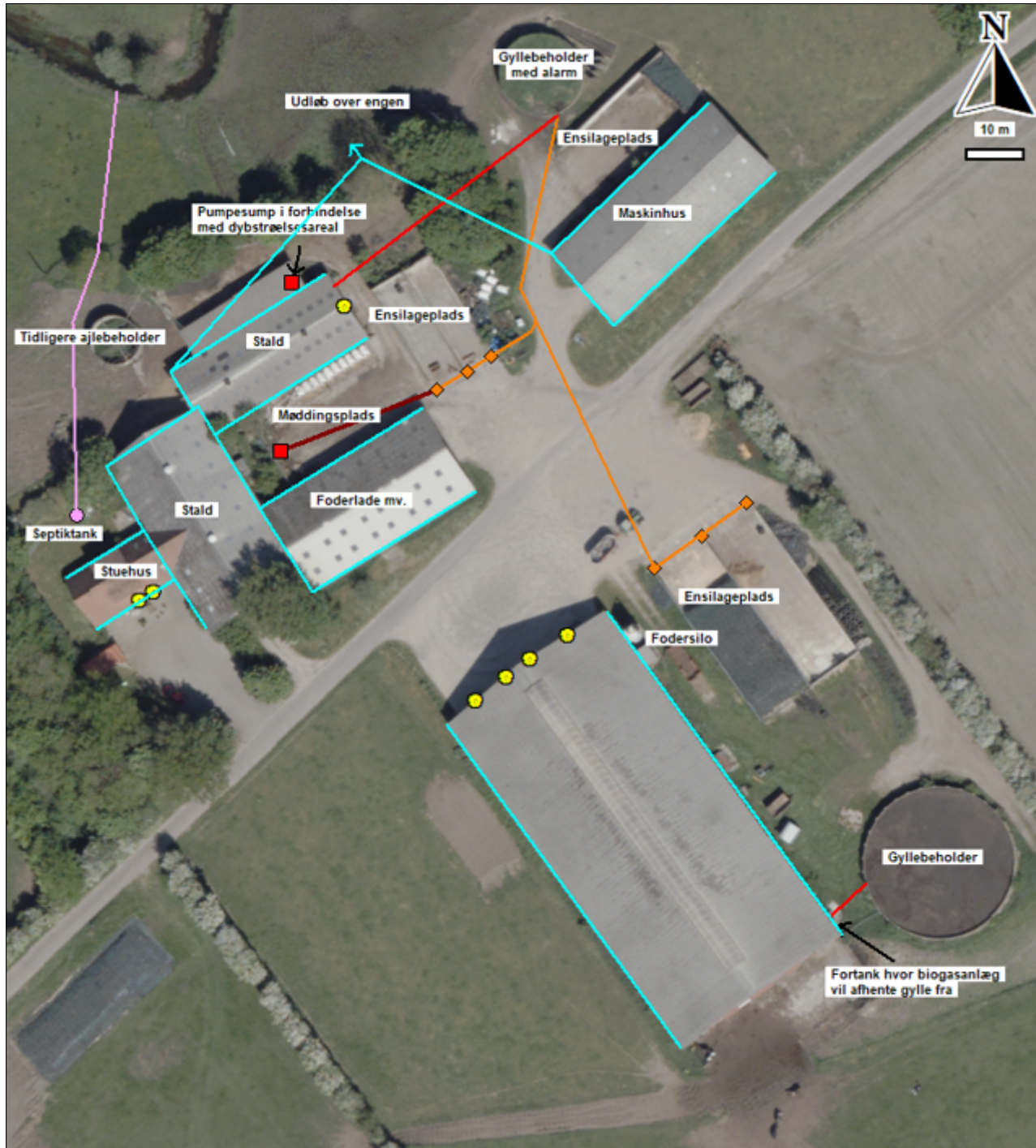
bekendtgørelsen, jævnfør husdyrbruglovens § 79. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune på klageportalen.

Gebyr - Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Opsættende virkning – Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Civilt søgsmål - Et eventuelt sagsanlæg skal jævnfør husdyrbruglovens § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Der skal anlægges sag via den elektroniske selvbetjening, se vejledning på Den elektroniske selvbetjening.

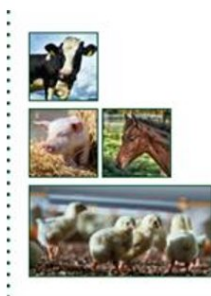
Bilag 1: Situationsplan og afløbsplan

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Stursbølvej 6						
Stald	Dyre- og golvtype nudrift	Dyre- og golvtype ansøgt drift	Nyt	Ansøgt drift	Nudrift	8 års drift
Stald BBR 7	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter	Alle kvæg; Sengestald med spalter		1030	1109	1109
Stald BBR 7	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse	x	21	106	106
Stald BBR 7		Alle kvæg; Sengestald med spalter	x	155	0	0
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		53	53	53
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		55	55	55
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter	Alle kvæg; Sengestald med spalter		95	95	95
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		112	112	112
Stald BBR 2	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med fast gulv	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv		371	371	371
Foderlade	Heste. Dybstrøelse	Heste. Dybstrøelse		40	40	40
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Ønskes ikke benyttet		0	49	49
I alt				1931	1989	1989

Bilag 3: Ansøgers miljøteknisk beskrivelse

Ansøgning om § 16 b miljøtilladelse

Stursbølvej 6
6560 Sommersted

Ansøgning om godkendelse af produktionsarealer i eksisterende stalde og mindre udvidelse i eksisterende stald, skema 248286 i www.husdyrgodkendelse.dk

• Kolding	• Vejens	• Aabenraa	• Odense	spiras.dk
Niels Bohrs Vej 2	Billundvej 3	Jens Terp-Nielsens Vej 13	Munkehatten 1A th	
7634 1700	7320 2600	7436 5000	7436 5000	

13-03-2025

1

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ejer af husdyrbruget	Stursbøl ApS Stursbølvej 2 6560 Sommersted
Kontaktperson	Mark Timmerman Mobil: 2899 6693 E-mail: ko@stursbol.dk
Husdyrbrugets adresse	Stursbølvej 2 6560 Sommersted
CVR-nummer	41294795
CHR-nummer	52337
Kommune	Haderslev Kommune
BFE-nr.	9049427
Matrikel-nr.	Matrikel: 2 - Stursbøl, Oksenvad m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Stursbølvej 6
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningsskema	248186
Rådgiver	Ulla Refshammer Pallesen Spiras, CVR-nr. 21111511 upa@spiras.dk Tlf.: 6155 8262

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	5
2. Husdyrbruget og det ansøgte	6
2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)	6
2.1.1 Produktionsarealer	6
2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	7
2.1.3 Drift af anlægget	8
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)	8
2.3 Kumulation og produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)	9
2.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)	9
2.4.1 Landskabelige forhold	9
2.4.2 Beskyttelseslinjer	9
2.4.3 Kulturarv	10
2.4.4 Afstandskrav	10
2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)	12
2.6 Lugtemission (B6, B4)	17
2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)	18
2.7.1 Støj (B7)	18
2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)	18
2.7.3 Støv (B7)	18
2.7.4 Lys (B7)	18
2.7.5 Skadedyr (B7)	19
2.7.6 Transporter (B7)	19
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)	20
2.8.1 Døde dyr (B8)	20
2.8.2 Affald (B8)	20
2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)	20
2.8.4 Råvarer (B7)	20
2.8.5 Energiforbrug (B8)	20
2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)	20
2.8.7 Spildevand og restvand (B8)	21
2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)	21
2.10 Klima	21
2.11 Forslag til egenkontrol (B7)	23
2.12 BAT-Ammoniakemission (B9)	23
2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10)	23
2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet	23
2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed	24
2.16 Oplysninger om konsulenten (A4)	24
3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)	24
4. Konklusion	24
5. Bilag	25

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger forholdsvis samlet dog på begge sider af Stursbølvej. På nordsiden ligger stuehuset, de ældste stalde og driftsbygninger samt en mindre gyllebeholder, en møddingsplads samt en ensilageplads. På sydsiden ligger den store løsdribsstald og en gyllebeholder samt en ensilageplads.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg mv.

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

Produktionsarealerne for 8 år siden er opgjort ud fra staldtegning for løsdribsstalden og opmåling af de ældste stalde samt afstand for nakkebomme og mål på vandkar.

8 årsdrift og nudrift

Produktionsarealerne i nudrift og 8-års drift er uændrede.

Ligger der dybstrøelse på møddingspladsen i en længere periode end 7 dage, overdækkes dybstrøelsen med tætsluttende og vandtæt presenning. Det forventes, at dybstrøelsen transporteres fra Stursbølvej 6 til pladsen på Stursbølvej 2, hvor biogasanlægget så vil afhente dybstrøelsen.

For at leve op til BAT, etableres en teltoverdækning på gyllebeholderen fra 2002. Der ønskes 12 måneders frist til at få påsat teltet, idet det pt er svært at få leveret en teltduk.

Det er en maskinstation der står for udbringning med gyllevogn/nedfælder med læssekran med automatisk tilbageløb af skum til gyllebeholder.

Det skønnes, at det maksimale dyrehold efter udvidelsen bliver på op til 250 opdræt ca. 11-24 mdr.

Ensilagepladserne afleder overfladevand til gyllebeholderne.

For gylle og dybstrøelse leveret til biogasanlæg modtages samme mængde N tilbage som leveret. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes ved opbevaring af husdyrgødning og overfladevand fra ensilagepladser i gyllebeholdere på Stursbølvej 6. Der er indsendt beregning for opbevaringskapaciteten, der viser, at der er ca. 10 måneders opbevaringskapacitet.

Der er ingen vaskeplads eller kemirum på husdyrbruget.

2.1.3 Drift af anlægget

Driften af husdyrbruget vil blive varetaget sammen med driften af Stursbølvej 2 af ca. 7 medarbejdere og elever. Driften af husdyrbruget er beskrevet under de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan det nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges, og det tjekkes først, om der er plads i gyllebeholderen, der pumpes til
- Fyldning og tømning af gyllebeholdere, der ikke pumpes gylle til via gyllerør, overvåges, og det tjekkes først, om der er plads til et læs gylle mere
- Der føres logbog over flydelagene på gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg en gang om måneden
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr sendt til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften
- Der udarbejdes sprøjteplan og føres sprøjtejournal (Sønderjysk Sprøjteservice står herfor)

Husdyrbruget leverer mælk til Arla, og skal derfor leve op til Arlagårdens omfattende egenkontrolprogram med hensyn til sundhed, hygiejne og dyrevelfærd.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Husdyrbrugets stalde, driftsbygninger, gyllebeholdere, ensilagepladser mv. fremgår af bilag 1.

2.4.3 Kulturarv

Husdyrbruget ligger uden for område udpeget som Kulturhistoriske bevaringsværdier og Værdifulde kulturmiljøer. Der er jf. www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/ ikke registreret fund, eller sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af husdyrbruget.

2.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 7 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

samt mere end 10 m fra

- ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrbruglovens § 6 stk. 1 nr. 4 samt § 8 stk. 1 vist.

	For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

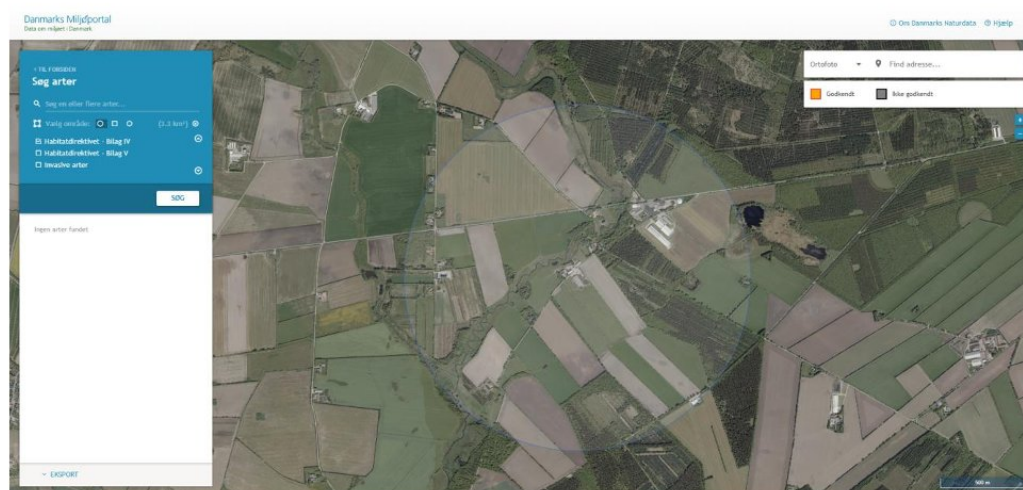
Tabel 5: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at merdepositionen til naturpunkterne er på -0,4 til 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8 års drift. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Andet om natur og biodiversitet

Husdyrbruget ligger ifølge Plandata.dk uden for område udpeget som økologiske forbindelser og naturbeskyttelsesinteresser, dog ligger den nordlige del af bygningssættet inden for et område udpeget til potentiel økologiske forbindelse. Da der ikke sker udvidelse/ændring i staldene nord for Stursbølvej (bortset fra ansøgning om fleksibelt hold af kvæg), vurderes udpegningen at være uden betydning for det ansøgte.

Ifølge Naturdata på Danmarks Miljøportal⁴ er inden for 1.000 m fra husdyrbruget ikke registreret bilag IV arter (strengt beskyttede arter).

Figur 4: Bilag IV arter inden for ca. 1.000 m fra husdyrbruget (Kilde <https://naturdata.miljoeportal.dk/>)

Da merdepositionen af ammoniak fra husdyrbruget til de nærmeste naturområder er mindre end 1 kg N/ha/år, vurderes ansøgningen ikke at kunne påvirke biodiversiteten negativt, herunder bilag IV arter og deres potentielle opholds-, leve- og ynglesteder.

⁴ <https://naturdata.miljoeportal.dk/>

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Slevadvej 7	0	FMK	76,6	76,6	228,3	Ja
Nærmeste relevante lokalplan i lan...	0	NY	157,5	157,5	2769,7	Ja
Fremtidig byzone Ø. Lindet	0	FMK	242,2	242,2	2352,9	Ja
Ø. Lindet Ejerlav, Ø. Lindet	0	FMK	242,2	242,2	2566,9	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone

Konsekvenszone: 292 m

Tabel 7: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone mv.

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet herunder. Nærmeste nabobeboelse, Slevadvej 7, ligger 131 m fra nærmeste opbevaringsanlæg, 187 m fra nærmeste stald og 145 m fra nærmeste interne kørevej på husdyrbruget.

2.7.1 Støj (B7)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med transport af dyr, ensilage, halm og gylle mv., vask af stalde, gyllepumpning samt oprøring af gyllebeholdere. Disse aktiviteter er dog af begrænset varighed. Støjkilder fremgår af bilag 1.

Alle pumper er elektriske pumper.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer på husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være mobile maskiner. Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboerne.

2.7.3 Støv (B7)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transporter, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. De fleste kørearealer er grusbelagte. Egne og tilsmudsede offentlige veje fejles ved behov.

Der vurderes ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboerne.

2.7.4 Lys (B7)

Belysningen i staldene er med almindelige lysstofrør. Det forventes, at der løbende vil blive udskiftet til LED-belysning. Den eneste udvendige belysning er 4 lamper på nordgavlen af Stald BBR 7 samt lamper i forbindelse med beboelsen. Belysningen på gavlen styres af en lyssensor og lamperne oplyser kun

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

Emnerne er beskrevet i efterfølgende afsnit 2.8.1-2.8.7. Husdyrgødningen fra husdyrbruget køres ud på husdyrbrugets arealer i overensstemmelse med gældende regler.

Der er ikke registreret jordforurening på husdyrbrugets arealer.

Med det ansøgte vurderes det, at der ikke kan ske negativ påvirkning af jordbund, jordarealer og vand, eller deres relative rigdom, forekomst, kvalitet eller regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Døde vil blive taget med til Stursbølvej 2 og blive lagt på afhentningsplads her. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender døde dyr til at fremstille bl.a. biobrændstof og biodiesel.

2.8.2 Affald (B8)

Der er fokus på at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativ.

De fleste typer affaldsfraktioner tages med til Stursbølvej 2, hvor de afleveres sammen med affaldet fra dette husdyrbrug. Ansøger har en aftale om afhentning af genbrugelige affaldsfraktioner samt ikke-genbrugeligt restaffald.

Der er intet affald i form af spildolie, olie-/brændstoffiltre eller traktor- eller bilbatterier, idet maskiner serviceres på et eksternt værksted eller mekaniker taget affaldet med sig.

Der er ingen medicinrester, idet der behandles med afmålte doseringer.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

På husdyrbruget er der opstillet en 1.500 l dieselolietank i Stald BBR 2. Der er ingen andre olie- eller kemikalieoplag på husdyrbruget. Heller ikke oplag af vaskemidler.

2.8.4 Råvarer (B7)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Ensilage opbevares på ensilagepladserne. Kraftfodersiloen opstillet ved Stald BBR 7 forventes solgt.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Den primære energikilde er elektricitet. Der anvendes el til pumper samt belysning i staldene/driftsbygningerne. Stuehuset opvarmes med varmepumpe.

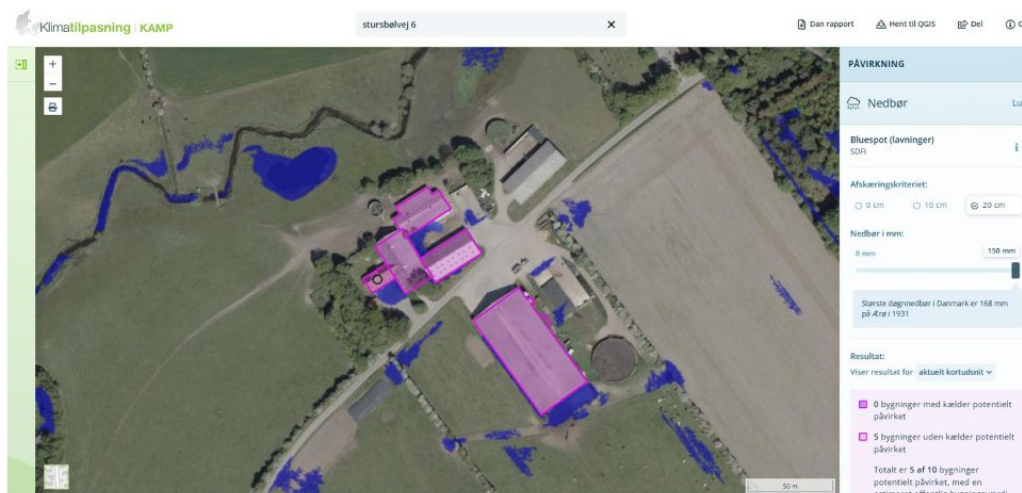
De eneste bygninger/rum, der opvarmes, er stuehuset samt forrum i forbindelse med Stald BBR 7.

Type	Forbrug ansøgt drift
El	ca. 50.000 kWh

Tabel 9: Skønnet energiforbrug

2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

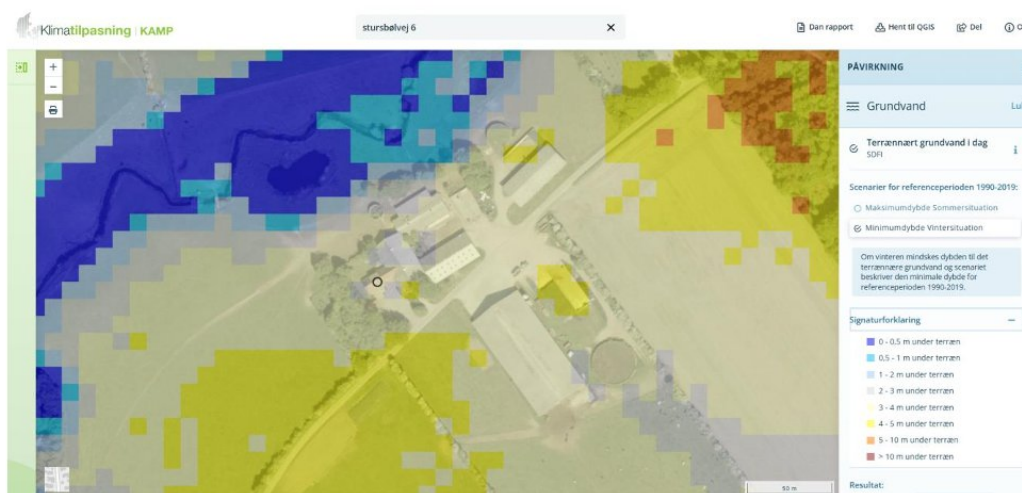
Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomme indvindingsområder, delvist inden for sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder men uden for indvindingsoplande, indsatsplaner for grundvand og BNBO.

Figur 6: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: <https://kamp.klimatilpasning.dk/>

Grundvand

Af figur 7 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står i en højde på ca. 2-5 meter under terræn i vintersæsonen. Der skulle derfor ikke være risiko for, at grundvandet kan stå højere end gyllebeholdernes bunde.

Figur 7: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: <https://kamp.klimatilpasning.dk/>

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger uden for et område, der påvirkes af oversvømmelser fra havandsstigning.

2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Stursbølvej 6 er noteret som landbrug. Landbrugsejendomme er undergivet landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i deres vejledning, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. Selv hvis kommunen skulle vurdere, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, betyder det ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes. Eventuelt skal kommunen fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis det vurderes, at der er tale om byggeri af industrilignende karakter.

Som beskrevet skal der bygges ikke bygges nyt. Fortsat udnyttelse af staldene til kvæghold, samt mindre ændringer/udvidelse i Stald BBR 7 vurderes nødvendigt for at optimere husdyrbrugets indtjening. Den begrænsede udvidelse/ændring vurderes således at være erhvervsmæssigt nødvendig.

2.16 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, Spiras, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 21 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen Spiras (tidligere LandboSyd).

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige virkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering eller arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 63 punkt 3, skal husdyrbruget særkender beskrives. Det vurderes at denne ansøgning beskriver alle husdyrbrugets særkender.

I forhold til alle gener og emissioner vurderes afstanden til natur og sårbare nabobeboelser mv. at være så stor, at der ikke vil kunne forekomme væsentlige påvirkning af eller gener for omgivelserne. Som beskrevet i ansøgningen overholdes beskyttelsesniveauerne med hensyn til lugt og ammoniak.

På baggrund af ansøgningen vurderes det, at godkendelse af de eksisterende produktionsarealer samt mindre ændring/udvidelse ikke vil kunne påvirke det omgivende miljøet væsentligt, og derfor vurderes ansøgningen ikke at være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering.

4. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse, ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Haderslev Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Husdyrbruget har ligget på Stursbølvej 6 med de nuværende stalde siden en gang omkring 2002, hvor den Stald BBR 7 og den store gyllebeholder og ensilageplads blev etableret syd for Stursbølvej. Husdyrbrugets

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Stursbølvej 6						
Stald	Dyre- og gultype nudrift	Dyre- og gultype ansøgt drift	Nyt	Ansøgt drift	Nudrift	8 års drift
Stald BBR 7	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter	Alle kvæg; Sengestald med spalter		1030	1109	1109
Stald BBR 7	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse	x	21	106	106
Stald BBR 7		Alle kvæg; Sengestald med spalter	x	155	0	0
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		53	53	53
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		55	55	55
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter	Alle kvæg; Sengestald med spalter		95	95	95
Stald BBR 4	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		112	112	112
Stald BBR 2	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med fast gulv	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv		371	371	371
Foderlade	Heste. Dybstrøelse	Heste. Dybstrøelse		40	40	40
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Ønskes ikke benyttet		0	49	49
I alt				1931	1989	1989